

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Maria Corolevschi în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Telenești din 14 septembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2017, în cauza penală în privința lui:

*Zalenschii Ștefan xxx*, născut la xx.xx.xxxx, originar din sat. xxx, r-nul xxx, locuitor în sat. xxx, r-nul xxx.

**Termenul de examinare a cauzei:**

*prima instanță: 01.07.2016 - 14.09.2016;*

*instanța de apel: 17.10.2016 - 25.01.2017;*

*instanța de recurs: 10.03.2017 - 05.04.2017.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Telenești din 14 septembrie 2016, *cauza fiind examinată în baza art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală*, Zalenschii Ștefan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 1 an 7 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 alin.(2) Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, iar conform art. 90 alin. (6) lit. f) Cod penal, inculpatul a fost obligat să participe la programe probaționale.

Acțiunea civilă a fost admisă și s-a dispus încasarea de la Zalenschii Ștefan în beneficiul lui Marin Liomida a prejudiciului material în sumă de 3 199 lei și a prejudiciului moral în sumă de 4 000 lei.

S-a încasat de la Zalenschii Ștefan în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate pe parcursul urmăririi penale în sumă de 68 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut, că Zalenschii Ștefan la 21 aprilie 2016, în jurul orelor 20.00 aflându-se pe imașul din localitatea satului Ciulucani raionul Telenești, în urma unui conflict din cauza animalelor pe care le-au prionit pentru a paște, având intenția de a aplica violența fizică față de cet. Marin

Liomida xxx, a.n. xx.xx.xxxx, locuitoare a satului xxx raionul xxx, i-a aplicat o lovitură cu un băț de lemn peste spate.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 77D din 09.06.2016 la cet. Marin Liomida au fost depistate următoarele leziuni corporale: fractura închisă a coastei IX pe dreapta, echimoze pe torace, coapsă și fese, care au fost cauzate ca rezultat al acțiunii unui corp contondent, ce corespund în ansamblu vătămarilor corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

### 3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

**3.1. inculpatul**, care a solicitat casarea sentinței deoarece nu este de acord cu suma încasată de instanță cu titlu de prejudiciu material și moral, motivând că partea vătămată pentru cheltuielile de 2 199 lei, nu a prezentat bonuri de plată în acest sens. Totodată, partea vătămată a invocat că a suferit daune fizice și psihice, însă la materialele cauzei lipsesc certificate de la medicul de familie care să confirme faptul dat.

**3.2. avocatul Gheorghe Ursan în numele inculpatului**, care a solicitat casarea parțială a sentinței, doar în latura civilă cu admiterea în principiu a acțiunii civile, urmând ca asupra despăgubirilor să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

În motivarea cerințelor avocatul a invocat că lipsesc probe ce ar confirma mărimea pagubei materiale. Acțiunea civilă a fost înaintată în ședința de judecată la 05 septembrie 2016, în ziua când a fost examinată cauza în fond. La momentul înaintării acțiunii civile atât avocatul cât și inculpatul au solicitat timp pentru a face cunoștință cu probele, însă instanța a refuzat. Prin aceasta a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, instanța unilateral examinând acțiunea civilă și luând ca probe documentul medical eliberat de farmacie în lipsa bonurilor de plată și a concluziei specialistului, lipsindu-i de dreptul de a prezenta probe. La fel, nu este de acord cu mărimea pagubei morale încasate, deoarece instanța nu a luat în considerație că inculpatul este o persoană în etate, pensionar, nu are alte venituri, nu a luat în considerație motivul și circumstanțele care au adus la săvârșirea infracțiunii, comportamentul neadecvat al părții vătămate, ignorând circumstanțele expuse, și a încasat o sumă care nu este echitabilă gradului de vinovăție și circumstanțelor cauzei.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2017, s-a dispus respingerea apelurilor declarate ca nefondate.

**4.1.** Analizând probele administrate de instanța de fond și materialele cauzei, Colegiul a reținut că la examinarea cauzei s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a cercetat cauza multiaspectual, dând apreciere probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, fapt ce nu se contestă de părți, sentința fiind atacată doar în latura acțiunii civile.

Colegiul a considerat întemeiată sentința în latura acțiunii civile, menționând că instanța de fond, ținând cont de prevederile art. 225 Cod de procedură penală, just a admis acțiunea civilă a părții vătămate în partea prejudiciului material, încasând de la inculpat în beneficiul acesteia prejudiciul material cauzat în sumă de 3 199 lei. Prejudiciul material încasat a fost stabilit de către instanța de fond în baza înscrisurilor prezentate de partea vătămată și anexate la materialele cauzei și care constituie costul tratamentului suportat de ultima, precum și cheltuielile de asistență juridică a avocatului N. Stegărescu. Suma prejudiciului material încasat în mărime de 3 199 lei constituie cheltuielile de tratament în sumă de 2 199 lei, confirmate prin certificatele medicale prezentate (f.d. 72-75), și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 000 lei, confirmate prin bonul de plată eliberat de avocatul N. Stegărescu (f.d. 71). Totodată, instanța nu a dispus încasarea celorlalte sume de bani solicitate de partea vătămată, adică efectuarea expertizei în sumă de 57 lei, efectuarea radiografiei în sumă de 160 lei și cheltuieli de transport în sumă de 100 lei, din motiv că aceste cheltuieli nu au fost probate prin bonuri de plată. În așa mod, acțiunea civilă în latura prejudiciului material a fost încasată doar în limitele în care partea vătămată a probat cheltuielile suportate, fără a se încasa cheltuielile în privința cărora partea vătămată nu a prezentat bonuri de plată.

În acest sens sunt neîntemeiate argumentele inculpatului privind dezacordul cu suma prejudiciului material cauzat din motiv că acesta nu a fost probat. Suma prejudiciului material cauzat prin săvârșirea infracțiunii și reținut de către instanța de fond a fost cu certitudine stabilit prin certificatele medicale și bonul de plată anexate la materialele cauzei. Din motivele sus invocate, Colegiul penal va respinge argumentele inculpatului privind dezacordul acestuia cu încasarea în beneficiul părții vătămate a sumei prejudiciului material cauzat în mărime de 3199 lei, care constituie cheltuielile pentru tratament și pentru asistență juridică și care nu au fost restituite de către inculpat pînă la moment.

Totodată, Colegiul a considerat întemeiată sentința și în latura încasării în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral, menționând că instanțele de judecată vor avea în vedere că în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazurile de deces a victimei, persoanele vătămate au dreptul în conformitate cu art. 1422 și 616 alin. (2) Cod civil la repararea prejudiciului nepatrimonial (moral) sub formă de despăgubire în bani în suma stabilită de instanțele judecătorești în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, Colegiul a conchis că prima instanță just a admis parțial acțiunea civilă a părții vătămate în partea prejudiciului moral, dispunând încasarea în folosul părții vătămate a prejudiciului moral în quantum de 4000 lei, quantum pe care l-a considerat echitabil tuturor circumstanțelor cauzei, consecințelor comiterii infracțiunii, precum și suferințelor cauzate părții vătămate. Mai mult ca atât, instanța de fond întemeiat a considerat că quantumul prejudiciului

moral solicitat de partea vătămată în sumă de 10000 lei este exagerat și nu corespunde circumstanțelor cauzei, din care motiv acțiunea în această parte întemeiată a fost admisă doar parțial, în suma de 4000 lei.

**5.** Împotriva hotărârilor nominalizate, recurs ordinar declară avocatul Maria Corolevschi în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acestora, în latura admiterii acțiunii civile, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă înaintată să fie lăsată spre soluționarea instanței civile.

În susținerea recursului indică că instanța unilateral a examinat acțiunea civilă și a luat ca probă documentul medical eliberat de farmacie unde este indicat prețul medicamentelor, fără ca partea vătămată să prezinte careva bonuri de plată. La momentul înaintării acțiunii civile, atât avocatul cât și inculpatul au solicitat termen să facă cunoștință cu acțiunea civilă și probele anexate, însă instanța, încălcând dreptul inculpatului, a refuzat.

La fel, la stabilirea cuantumului pagubei materiale instanța nu a luat în considerație că inculpatul este o persoană în etate, este pensionar și nu are mijloace financiare, că anume comportamentul neadecvat al părții vătămate care era în stare de ebrietate, a provocat inculpatul la comiterea infracțiunii.

**5.1.** Pe marginea recursului declarat procurorul depune referință prin care solicită dispunerea inadmisibilității acestuia ca vădit neîntemeiat.

**6.** Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

La caz se reține, că recurentul invocă ca temei de recurs dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevăd cazurile *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată, că autorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și nici pedeapsa stabilită inculpatului, invocând doar dezacordul cu cuantumul despăgubirii pentru prejudiciului material și moral cauzat părții vătămate și stabilit de către instanța de judecată, din care motiv va fi supusă verificării hotărârea judecătorească contestată doar sub aspectul laturii civile în partea stabilirii prejudiciului material și moral.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, temeiurile invocate de recurent, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Colegiul reține că, instanța de apel examinând apelurile declarate, a menționat că prejudiciul material încasat a fost corect stabilit de către instanța de fond în baza înscrisurilor prezentate de partea vătămată și anexate la materialele cauzei și care constituie costul tratamentului suportat de ultima, precum și cheltuielile de asistență juridică a avocatului N. Stegărescu. Suma prejudiciului material încasat în mărime de 3 199 lei constituie cheltuielile de tratament în sumă de 2 199 lei, confirmate prin certificatele medicale prezentate și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 000 lei confirmate prin bonul de plată eliberat de avocatul N. Stegărescu.

Cu referire la prejudiciul moral încasat în beneficiul părții vătămate, instanța de recurs reține că legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat. Or, art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În speță Colegiul consideră că instanțele de fond just au considerat suma de 4 000 lei dispusă de a fi încasată în beneficiul părții vătămate drept una echitabilă, care corespunde suferințelor psihice suportate de aceasta în urma acțiunilor inculpatului Zalenschii Ștefan.

Cât privește pretinsa încălcare a dreptului inculpatului și avocatului acestuia de a lua cunoștință cu acțiunea civilă înaintată, Colegiul, lecturând procesul verbal al ședinței de judecată constată că, în ședința de judecată din 05.09.2016, careva cereri din partea acestora nu au apărut, afirmația respectivă fiind una inventată de avocat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei

legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului și, potrivit legii decide inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin.(1) și alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

### **D E C I D E:**

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2017, în cauza penală în privința lui Zalenschii Ștefan, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 03 mai 2017.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun